

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

7 декември 1981 година*

„Продукти за растителна защита – Одобрение – Мерки с равностоен ефект”

По дело 272/80

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора на ЕИО от страна на шести състав на *Gerechtshof, Den Haag*, (Нидерландия), по наказателното производство, висящо пред този съд срещу

Frans-Nederlandse Maatschappij voor Biologische Producten BV, със седалище 54 Oudorpweg, Rotterdam

относно тълкуването на член 30 от Договора за ЕИО в контекста на нидерландския закон от 1962 г. относно продуктите за защита на растенията,

СЪДЪТ,

в състав: г-н J. Mertens de Wilmars, председател, г-н G. Bosco, г-н O. Due и г-н A. Touffait (председатели на състав), г-н P. Pescatore, г-н Mackenzie Stuart, г-н A. O'Keefe, г-н T. Koopmans, г-н U. Everling, г-н A. Chloros и г-н F. Grevisse, съдии,

генерален адвокат: г-жа S. Rozès,

секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С решение от 29 октомври 1980 г., постъпило в Съда на 10 декември 1980 г., *Gerechtshof* (Районен апелативен съд), Хага е отправил съгласно член 177 от Договора на ЕИО, няколко преюдициални въпроса към Съда относно тълкуването на членове 30 и 36 от Договора за ЕИО, така че да може да определи дали нидерландското законодателство относно получаването на одобрение за продукти растителна защита е в съответствие с правото на Общността.

2. Този въпрос е бил повдигнат в рамките на производство по обжалване на присъда, наложена от първоинстанционен съд, на дружество *Frans-Nederlandse Maatschappij voor Biologische Producten BV*, за нарушение на член 2 от Закона за продуктите за растителна защита от 1962 г., който забранява продажбата, съхранението или използването като продукти за растителна защита, на продукти, които не са били одобрени съгласно този закон.

* Език на производството: нидерландски.

3. Заинтересованото дружество е внесло, продало и поддържало в Нидерландия определено количество от продукт растителна защита, наричан „Fumicot Fumispore”, които съдържа като активно вещество токсичен продукт, наричан parahydroхуphenil-salicylamide. Този продукт за растителна защита на растенията, вече е бил законно одобрен за разпространение на пазара във Франция, но не е бил получил одобрението, което се изисква в Нидерландия, съгласно упоменатия по-горе закон.

4. Системата за одобрение, която е била в сила в Нидерландия, е била създадена със закон от 1962 г. за да се защитава общественото здравеопазване. Тази система забранява по принцип да се използват такива продукти преди да са получили одобрение. Условието за получаване на одобрение се отнасят до състава, ефективността и безвредността на тези продукти, както и относно информацията за потребителите, поставена на опаковката. Разходите за лабораторната проверка е трябвало да се поемат от ищеца, съгласно действащото законодателство по времето, когато се твърди, че е извършено нарушението.

5. Заинтересованото дружество твърди, че системата за въпросното одобрение не е в съответствие с разпоредбите на правото на Общността, което забранява количествените ограничения при внос и мерките с равностоен ефект и, че следователно, по тази система не може за бъде повдигнато обвинение.

6. За да може да реши този въпрос, Gerechtshof препраща на Съда следния въпрос:

„Дали системата на нидерландския закон от 1962 г. относно продуктите за защита на растенията, в съответствие с член 30 от Договора за ЕИО, дотолкова доколкото този закон забранява предлагането на пазара в Нидерландия на продукт, с произход от друга държава-членка, в която този продукт е бил законно пуснат на пазара и в която този продукт отговаря на законовите изисквания, които защитават същите първостепенни изисквания за общественото здравеопазване както и нидерландския закон?”

7. Комисията твърди, че докато на ниво Общност не се приеме одобрението в областта на продуктите за растителна защита, държавите-членки са свободни да забраняват, в интерес на общественото здравеопазване, вноса и търговията на такива продукти, произлизащи от друга държава-членка, в която те са били законно разпространявани на пазара.

8. Датското, италианското и нидерландското правителства и Обединеното кралство подчертават опасността, която тези продукти могат да причинят на здравето и околната среда и привличат вниманието върху разликите в контрола, които се появяват като разлики в резултат по-специално от различните климатични условия. Без да отрича, че такива национални правила могат да представляват пречка пред търговията между държавите-членки, те считат, че правилата от този вид са основателни съгласно изключението, предвидено в член 36 от Договора за ЕИО, в случаи от първостепенно значение за защитата на общественото здравеопазване.

9. Тъй като Съда не е този, който, в процедурата по член 177 от Договора за ЕИО, се произнася относно съответствието на правилата на националното право с разпоредбите на правото на Общността, то той е компетентен да предостави на националния съд всички материали относно тълкуването на правото на Общността, които ще му дадат възможност да се произнесе дали тези правила са в съответствие с правилата на въпросното право на Общността. Следователно, въпросът трябва да се тълкува като питане главно дали и до каква степен, системата и подробните процедури, ръководещи одобрението на продуктите за защита на растенията, са обосновани в контекста на членове 30 и 36 от Договора за ЕИО.

10. Въпреки, че въпроса, както е зададен на Съда, основно засяга тълкуването на член 30 от Договора за ЕИО, е необходимо, за целите на отговора, да се разгледа системата, която се очертава от основните правила, предвидени от този член в съответствие с дерогацията от него, посочена в член 36 от Договора за ЕИО.

11. Съгласно член 30 от Договора за ЕИО, количествените ограничения върху вноса, както и мерките с равностоен ефект между държавите-членки са забранени. Това основно правило, обаче, включва препратка по-специално към член 36, съгласно който разпоредбите на членове от 30 до 34 не изключват забраните и ограниченията върху вноса, които са обосновани между другото с „закрила на живота и здравето на хората, животните или растенията“. Последното изречение от член 36 посочва, обаче, че „Тези забрани или ограничения не могат да представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение върху търговията между държавите-членки.“

12. Следва да се отбележи, че по време на извършване на предполагаемото нарушение, не е имало общи или хармонизирани правила отнасящи се до производството или търговията с продукти за растителна защита. При липсата на хармонизация, следователно, държавите-членки са тези, които решават каква степен на защита на здравето и живота на хората, животните и растения да гарантират и по-специално колко стриктно да извършват проверките (Решение от 20 май 1976 г. по дело 104/75 De Peijper, Recueil, стр. 635) като се има предвид факта, че тяхната свобода на действие е ограничена от Договора за ЕИО.

13. В това отношение, не се оспорва, че националните правила, които се обсъждат, не се очаква да защитят общественото здравеопазване и че те следователно попадат под изключението, предвидено в член 36. Мерките на контрол, прилагани от нидерландските органи, по-специално що се отнася до одобрението на продукта, не могат следователно да бъдат оспорени по принцип. Въпреки това, това остава отворен въпроса дали подробните процедури, ръководещи одобрението, както са посочени от националния съд, е възможно да представляват прикрити ограничения по смисъл на последното изречение на член 36 от Договора за ЕИО, за търговията между държавите-членки, с оглед от една страна на опасните характеристики на продукта и от друга страна на факта, че е бил предмет на процедура по одобрение в държавата-членка, където е бил законно разпространяван на пазара.

14. Ако една държава-членка е свободна да изисква един продукт от въпросния вид, който вече е получил одобрение в друга държава-членка, да премине нова процедура по проверка и одобрение, от органите на държавата-членка се изисква, въпреки това да подпомогнат облекчаването на контрола, съществуващ в търговията в рамките на Общността. Следва, че те нямат право ненужно да изискват технически или химически анализи или лабораторни тестове, когато такива анализи и тестове вече са били направени в друга държава-членка и техните резултати са на разположение на тези органи или могат да бъдат оставени на тяхно разположение при поискване.

15. Поради същите причини, всяка държава-членка, извършваща процедура по одобрение, трябва да гарантира, че не се правят ненужни разходи по контрол, ако практическите резултати от извършения контрол извън държавата-членка по произхода, отговарят на изискванията за защита на общественото здравеопазване в държавата-членка, от която се внася. От друга страна, основният факт, че тези разходи тежат още повече върху търговеца, който разпространява малки количества от един одобрен продукт, отколкото върху неговия конкурент, който разпространява на пазара по-големи количества, не води до заключението, че тези разходи представляват произволна дискриминация или прикрити ограничения по смисъла на член 36 от Договора за ЕИО.

16. Отговорът, който трябва да се даде на поставения пред Съда въпрос следователно трябва да гласи, че от член 30 в съответствие с член 6 от Договора за ЕИО, следва, че не е забранено на държава-членка да изисква продуктите за растителна защита да подлежат на предварително одобрение, дори ако тези продукти са били вече одобрени от друга държава-членка. Органите на държавата от която се внася, обаче, нямат право да изискват ненужни технически или химически анализи или лабораторни тестове, когато същите анализи или тестове са били вече извършени в друга държава-членка и резултатите от тях, са предоставени на разположение на тези органи или могат да им бъдат оставени на тяхно разположение при поискване.

17. Националният съд е този, който трябва да направи проверка съобразно посочените по-горе разсъждения, дали и до каква степен процедурите, ръководещи одобренията, предвидени в националното законодателство, са обосновани от член 36 от Договора за ЕИО.

По съдебните разноски

18. Разходите, направени от датското, италианското, нидерландското правителства, Обединеното кралство и от Комисията на Европейските общности, които представиха възражения пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе относно разноските.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, отправени от *Gerechtshof, Haag* с решение от 29 октомври 1980 г., вписано в регистъра на Съда на 10 декември 1980 г., реши:

От член 30 в съответствие с член 6 от Договора за ЕИО, следва, че не е забранено на държава-членка да изисква продуктите за растителна защита да подлежат на предварително одобрение, дори ако тези продукти са били вече одобрени от друга държава-членка. Органите на държавата от която се внася, обаче, нямат право да изискват ненужни технически или химически анализи или лабораторни тестове, когато същите анализи или тестове са били вече извършени в друга държава-членка и резултатите от тях, са предоставени на разположение на тези органи или могат да им бъдат оставени на тяхно разположение при поискване.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 декември 1981 година.

Подписи